

Mám tu pravou „úsporku“?

Pokud si nejste jisti, jaký tvar, velikost a závit úsporné zářivky zvolit, vezměte do prodejny původní žárovku, nebo si ji změňte a v obchodě rozměry porovnejte

Vyberte správnou ekožárovku

Oblíbené stowattové žárovky už v obchodě pomalu nesežene. Během příštích let postupně zmizí z trhu i jejich slabší kolegyňe. Pokud jste si neudělali zásobu s tím, že stejně chcete přejít na úspornější způsob svícení, měli byste vědět, že vybrat náhradu za klasickou žárovku nemusí být jen tak. Určitě si předtím položte některou z následujících otázek.

Jakému úspornému osvětlení mám dát přednost?

Záleží na tom, kde jím budete svítit a jak často. Obecně platí, že tam, kde se svítí dlouho, je výhodnější úsporná zářivka či světlo s LED diodami. Tam, kde se stále rozsvěcí a zhasíná, stačí halogenová žárovka.

Co když se mi úsporná zářivka či jiná hospodárná žárovka nevejde do lustru?

Abyste měli jistotu, že novou žárovku do lustru či lampičky dostanete, vyberte stejný tvar, jaký tam byl předtím. Jinak hrozí, že nová žárovka bude mít odlišné proporce (bude užší či širší na jiných místech) a budete muset do obchodu znovu.

Téměř všechny typy úsporného

osvětlení už dnes seženete v hruškovitém tvaru žárovky nebo jako koule, svíčky, spirály, reflektory. Důležité je, aby žárovka ze stínidla nevyčnívala a neoslňovala. Jestli si nejste jisti, vezměte do prodejny původní žárovku, nebo si ji změňte a v obchodě rozměry porovnejte.

Nemůžeme se stát, že do lampy vyberu příliš silnou „úsporku“?

Informaci o tom, jaký maximální příkon může žárovka mít, tedy třeba 40 W, najdete většinou na štítku na svítidle. Silnější by tam určitě přijít neměla. Jenže to platí hlavně pro klasické žárovky. Úsporné zářivky, světla s LED diodami a LVD indukční zářivky, které mají příkon mnohem nižší, takže žádné nebezpečí nehrozí, i když použijete ty s větší svítivostí. Jejich další výhodou je, že se tolik nezažhívají, takže nemohou propálit stínidlo, pokud je třeba z látky či papíru.

Připadá mi, že úsporná zářivka a obyčejná žárovka mají úplně odlišný závit. Půjde mi zašroubovat?

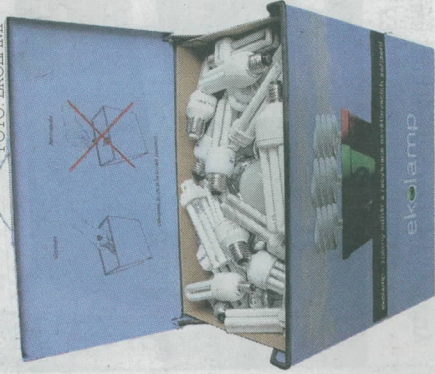
Určitě. Úsporné zářivky, ale i halogenové žárovky, LVD indukční zářivky a světla s LED diodami, mohou mít buď velký

Rada MF DNES

Úsporné světlo vybírejte na internetu

Chcete vědět, které halogenové žárovky, úsporné zářivky a světla s LED diodami na českém trhu jsou energeticky nejúspornější? Hledejte na internetových stránkách www.uspocespo-trebice.cz, které provozuje SEVEN. Středisko pro efektivní využívání energie.

FOTO: EKOLAMP

Sběrná nádoba na vysloužilé zářivky

žárovky závit (označuje se jako E27), nebo malý žárovkový závit (E14), kterému se také říká miňonka. Klasickou žárovku tedy můžete ihned nahradit úspornou variantou.

Stejně tak v případě, že lustr či lampička nemají objímku se závitem, ale místo pro nástrčnou patici. Patice, které se našroubují, ale zasouvají, nejčastěji najdete ve stolních lampičkách a menších svítidlech na strop či stěnu. Typ závitu bývá někdy uvedený i na štítku na svítidle.

Obyčejnou žárovku lze hodit do kontejneru na směsný odpad, protože neobsahuje žádné škodlivé látky. S úspornými zářivkami, v nichž je malé množství jedovaté rtuti, to nepůjde. Nepatří do popelnice a už vůbec ne do přírody (hrozí za to pokuta od obecního úřadu až 20 tisíc korun). Aby bylo možné je recyklovat, je potřeba je odevzdat ve sběrném dvoře nebo v elektroprodejně. Ale může se stát, že vám obchodník vezme jen tolik vysloužilých zářivek, kolik nových si u něj pořídíte.

V některých obchodech, ale i na úřadech, ve školách, zdravotních střediscích a podobně můžete od záři narazit na novou sběrnou nádobu (*na obrázku*). Do modré ocelové krabice je možné vkládat (nikoli házet, aby se nerozbily) úsporné zářivky různých tvarů, trubkové zářivky do délky 40 centimetrů i žárovky s LED diodami. Více informací a seznam sběrných míst najdete na webu www.eko-lamp.cz.

Co když doma zjistím, že jsem nevybral správnou žárovku?

Předně, v prodejně se vždy optejte, zda vám budou ochotni výrobek vyměnit. Jestli s tím

budou souhlasit, což pravděpodobně ano, nevyhazujte paragon ani krabičku od žárovky.

Když mi praskne klasická žárovka, mohu ji vyhodit do popelnice? A kam s vysloužilou „úsporkou“?

Obyčejnou žárovku lze hodit do kontejneru na směsný odpad, protože neobsahuje žádné škodlivé látky. S úspornými zářivkami, v nichž je malé množství jedovaté rtuti, to nepůjde. Nepatří do popelnice a už vůbec ne do přírody (hrozí za to pokuta od obecního úřadu až 20 tisíc korun). Aby bylo možné je recyklovat, je potřeba je odevzdat ve sběrném dvoře nebo v elektroprodejně. Ale může se stát, že vám obchodník vezme jen tolik vysloužilých zářivek, kolik nových si u něj pořídíte.

V některých obchodech, ale i na úřadech, ve školách, zdravotních střediscích a podobně můžete od záři narazit na novou sběrnou nádobu (*na obrázku*). Do modré ocelové krabice je možné vkládat (nikoli házet, aby se nerozbily) úsporné zářivky různých tvarů, trubkové zářivky do délky 40 centimetrů i žárovky s LED diodami. Více informací a seznam sběrných míst najdete na webu www.eko-lamp.cz.

Co když doma zjistím, že jsem nevybral správnou žárovku?

Předně, v prodejně se vždy optejte, zda vám budou ochotni výrobek vyměnit. Jestli s tím

FOTO: PROFITMEDIA.CZ

- a zapínání; některé typy se dají také stínat
- koupíte ji i ve tvaru žárovky
- stojí výrazně víc než žárovka
- některým trvá déle, než se rozsvítí naplno (i dvě minuty)
- obsahují jedovatou rtuť, nelze ji vyhodit do obyčejné popelnice

Náhrada: 100W žárovka = 23W kompaktní zářivka (někdy i 18W); 60W žárovka = 15W zářivka; 40W žárovka = 11W zářivka

Cena: nejčastěji 100 až 500 Kč

Žárovka s LED diodami

- je nejméně 5x úspornější než běžná žárovka
- má dlouhou životnost, dokáže svítit až 50 000 hodin
- seženete ji v různých barvách už se prodává i ve tvaru klasické žárovky
- prozatím se vyrábí jen o slabším výkonu – od 1 W do 8 W

Náhrada: 15W žárovka = 2W LEDka; 40W žárovka = 8W LEDka

Cena: od 200 (bodovky) do 1 000 Kč (tvar žárovky)

LVD indukční zářivka

- je 4x až 5x úspornější než běžná žárovka
- po zapnutí svítí na plný výkon vydrží svítit až 100 000 hodin
- svítí měkkým jasným světlem, barvy v něm vypadají přirozeně
- světlo nekmitá, neunavuje oči
- zatím může být složité ji sehnat
- nemá tvar klasické žárovky, takže se nemusí vejít všude

Náhrada: 60W žárovka = 15W LVD indukční zářivka; 100W žárovka = 23W LVD indukční zářivka

Cena: 575 Kč (15 W), 620 Kč (23 W)

Zdroj: SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie; OSRAM; LVD Ekosvětlo

Jaké osvětlení kam zvolit?

Obyčejný pokoj
Odsín světla: teplý žlutý (číslo 827 (15 W) či reflektorová halogenka (42 W); lampička na nočním stol-